

Bildande av naturreservatet Palkijaur i Jokkmokks kommun

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar Länstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, Bilaga 1, ska utgöra naturreservatet Palkijaur.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länstyrelsen bifogad skötselplan (Bilaga 4).

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet beslutar Länstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö med dess opåverkade, urskogsartade karaktär och biologiska mångfald. Skogar, våtmarker, sjöar, vattendrag och andra ingående ekosystem ska ges förutsättningar att utvecklas naturligt. Syftet är även att motverka fragmentering av området. Inom ramen för ovanstående är reservatets syfte också att ge möjlighet till naturupplevelser och friluftsliv.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploatering och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Hela området lämnas för fri utveckling.
- Främmande arter som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen i reservatet tas bort, i de fall det är möjligt.

Datum
2019-05-27

Diarienummer
511-9993-
2018

NVR ID
2049498

- Stormfällningar och andra naturliga störningar tillåts ha ett naturligt förlopp. Bränder ska dock släckas.
- Fällning av träd undviks vid alla typer av åtgärder, förutom vid avveckling av främmande trädslag.
- Alla åtgärder i reservatet planeras så att körskador och annan påverkan på markskiktet undviks.
- Besökare informeras om reservatets naturvärden.
- Eventuella anordningar för friluftslivet anläggs på ett sätt som inte medför störningar eller skada för växt- eller djurlivet.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Skälen för bildandet av reservatet samt dess prioriterade bevarandevärden är naturskogen med dess biologiska mångfald och höga friluftsvärden. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs.

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn: Palkijaur
Kommun: Jokkmokk
Lägesbeskrivning: ca 18 km NO om Voullerim
Area: ca 16 ha
Berörda fastigheter: Jokkmokk Näsberg 2:8, Naturvårdsverket
Sameby: Udtja, Tuorpon, Jáhkågaska tjiellde och Sirges
Förvaltare: Länsstyrelsen

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk, fälla eller på annat sätt skada levande träd och buskar. Skada eller flytta liggande eller stående döda träd och buskar.

Datum
2019-05-27

Diarienummer
511-9993-
2018

NVR ID
2049498

2. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t ex genom att borra, spränga, anordna upplag, gräva, dikesrensa, schakta eller dumpa.
3. Uppföra eller utöka byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk, med undantag för älgtoorn enligt A 12.
4. Anlägga väg eller led.
5. Anlägga ledning i luft, mark eller vatten.
6. Bedriva vattenverksamhet, t ex genom vattenreglering, muddring, avledande av vatten eller anläggande av vandringshinder.
7. Plantera in växt-, djur-, eller svampart.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, biologiska eller kemiska bekämpningsmedel, vådliga ämnen, kalk, växnäringsämnen eller andra främmande ämnen som kan skada naturen.
9. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1.
10. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller andra markeringar i naturen.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. Förändra befintlig byggnad eller anläggning.
12. Uppföra älgtoorn.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintlig väg, exempelvis snöröjning, flytt av träd som fallit över vägen eller andra åtgärder för att bibehålla vägens nuvarande standard. Innan större underhållsåtgärder ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB. Exempel på sådana åtgärder är byte av vägtrummor och rensning av vägdiken. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1.
3. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder, exempelvis trädsäkring, ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ MB.
4. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
5. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark, vegetation och vattenmiljöer.
6. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.

Datum
2019-05-27

Diarienummer
511-9993-
2018

NVR ID
2049498

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla att följande åtgärder kan komma att genomföras för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning och underhåll av informationsskylt.
3. Borttagande av främmande arter, exempelvis contortatall.
4. Genomförande av undersökningar av flora och fauna samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.
5. Tillgängliggörande av reservatet för besökare genom anläggande och underhåll av leder, eldstäder, rastplatser och vindskydd.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Samla in vedsvampar, mossor eller lavar.
3. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter.
4. Fånga, skada eller döda ryggradsdjur. Ta ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
5. Samla in ryggradslösa djur.
6. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
7. Skräpa ner.
8. Anlägga en eldstad i form av en stenring. Vid eldning får endast löst liggande kvistar och grenar eller egen medhavd ved användas.
9. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.
2. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
3. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.

Datum
2019-05-27

Diarienummer
511-9993-
2018

NVR ID
2049498

4. I reservatet är det utan hinder av föreskriften C4 tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
5. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

Redogörelse för ärendet

Områdets höga naturvärden noterades av Länstyrelsen år 2009 i samband med bildandet av ett närliggande reservat. Någon fullständig naturvärdesinventering av Palkijaur gjordes inte vid det tillfället.

I propositionen Förändrat uppdrag för Sveaskog AB (2009/10:169) beslutade regeringen att 100 000 ha produktiv skogsmark skulle avstyckas från Sveaskogs markinnehav för att användas som ersättningsmark vid naturreservatsbildning. Under 2011 fördes markerna över till det nybildade bolaget Ersättningsmarker i Sverige AB (ESAB), som ägs av Naturvårdsverket. Palkijaur ingick som en del i en av dessa ESAB-markar.

Innan ESAB-markerna erbjöds nya ägare hade länsstyrelserna i uppdrag att undersöka om det ingick områden med höga naturvärden som borde avstyckas och behållas av naturvårdsverket. År 2014 återbesökte därför Länstyrelsen Palkijaur, som låg inom ett en ESAB-mark som skulle användas i en bytesmarksaffär med Jokkmokks allmänning. Vid inventeringen konstaterades att Palkijours natur- och friluftslivsvärden var så höga att det var motiverat att skydda området som naturreservat.

Jåhkågaska tjiellde, Sirges, Tuorpon och Udtja sameby har förelagts att yttra sig över förslaget. Samtliga har tagit del av förslaget till beslut.

Beslutet har föregåtts av samråd med Naturvårdsverket som tillstyrker förslaget.

Länstyrelsen har även samrått med Jokkmokks kommun, som ser positivt på bildandet av Palkijaur men har invändningar mot hanteringen av ärendet. Jokkmokks kommuns invändningar består i att ingen kontakt tagits med kommunen innan ett förslag till beslut skickats ut samt att Palkijaur ej funnits med på den lista över planerade reservat som Länstyrelsen skickat ut till kommunen i början av 2018.

Ärendet har även remitterats till Skogsstyrelsen, Sveriges geologiska undersökning samt Försvarsmakten. Skogsstyrelsen har ej inkommit med något yttrande, Försvarsmakten har inget att erinra och Sveriges geologiska undersökning avstår från att yttra sig.

Länstyrelsens bedömning och motivering

Naturreservatet Palkijaur är mycket värdefullt ur naturvårdssynpunkt. Området domineras av gammal barrblandskog som hyser en stor mångfald av växter och djur knutna till naturskogsmiljöer. Reservatet är även ett värdefullt rekreationsområde. Runt sjön Gáddejávrrre finns flera anläggningar som nyttjas av medlemmar i Murjeks jakt- och fiskevårdsförening. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets natur- och friluftslivsvärden samt dess opåverkade och ostörda karaktär

Datum
2019-05-27

Diarienummer
511-9993-
2018

NVR ID
2049498

förstörs. De höga naturvärden som finns i området kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål. Beslutet ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av flera miljö kvalitetsmål, bland annat *Levande skogar* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB. Området utgör riksintresse för Totalförsvaret. Länsstyrelsen bedömer att bildandet av reservatet är förenligt med detta riksintresse.

Jokkmokks kommun har framfört synpunkt om samrådsprocessen i aktuellt ärende. Länsstyrelsen skickade i början av 2018 ut en preliminär lista till berörda kommuner över vilka reservatsbeslut som planerades handläggas under året. Förfarandet är tänkt att underlätta samrådet och ge kommunen mer tid att sätta sig in i kommande reservatsbildningar. Handläggningen av Palkijaur inleddes först i slutet av 2018 och fanns inte med på dåvarande lista. På grund av områdets ringa storlek gjorde länsstyrelsen bedömningen att det formella samrådsförfarandet med remisstiden 1 månad var tillräckligt i detta fall. Länsstyrelsen strävan är dock att följa den kommunicerade reservatsplaneringen så långt det är möjligt och att informera berörd kommun om nya reservatsbeslut aktualiseras under året.

I enlighet med 7 kap 25 § MB ska det finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och de inskränkningar som beslutet innebär för den enskildes markanvändning. Därför ska det alltid göras en intresseprövning mellan allmänna och enskilda intressen. Länsstyrelsen bedömer att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som har gjorts är nödvändiga för att bevara de höga naturvärdena i området, samt att de inte går längre än vad som behövs för att tillgodose reservatets syfte.

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet innan beslut om föreskrifter så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas kostnadsmässiga och övriga konsekvenser. Enligt samma förordning får myndigheten göra ett undantag från regeln om den bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning. Länsstyrelsen bedömer att föreskrifterna behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet. Föreskrifternas konsekvenser för allmänheten eller i övrigt bedöms vara så små att en särskild konsekvensutredning inte behöver upprättas.

Datum
2019-05-27

Diarienummer
511-9993-
2018

NVR ID
2049498

Beskrivning av området

Area: ca 16 ha

Naturtyper: Skogsmark ca 9,5 ha, varav produktiv skog ca 9 ha
Våtmark ca 0,5 ha
Sjöar ca 6 ha

Palkijaur naturreservat är ett flackt område av mindre sjöar som kantas av gammelskog med hög grad av naturlighet. Skogen i Palkijaur är urskogsartad med en naturligt flerskiktad och luckig struktur. Största delen utgörs av gammal barrblandskog. I den allra nordligaste delen av reservatet, längs kanten av sjön Bålggejåvre, är det mer talldominerat medan den västra delen av sjön Gáddejåvre domineras av gran. Hela vägen runt sjön Gáddejåvre hyser skogen gott om granar och tallar i åldrarna 250-350 år, och här och var står mäktiga tallöverståndare som uppskattats vara upp mot 500 år. En del av de äldsta träden har brandljud vilket skvallrar om att elden historiskt har härjat i området.

Skogarna hyser allmänt med död ved, framförallt av gran. Både rötade granlågor och torrgranar finns utspridda i reservatets alla delar. Skogen har tidigare plockhuggits vilket visar sig i form av ett visst inslag av gamla avverkningsstubbar. Den södra delen har plockhuggits något hårdare än den norra och här finns några mindre beståndsluckor. Den flerskiktade naturskogsstrukturen finns dock kvar även här. I Palkijaur finns ett flertal arter knutna till gamla skogar med kontinuitet i trädsikt och förekomst av död ved i olika grader av nerbrytning. Kristallticka, rosenticka, ullticka, granticka, harticka och stjärntagging är exempel på arter som förekommer i reservatet och som är knutna till granlågor. Marksvampen motaggsvamp som bildar mykorrhiza med tall visar att området har varit trädklätt under mycket lång tid. Träden i reservatet draperas här och var av garnlav och spår syns efter den tretåiga hackspettens framfart.

Områdets norra del korsas av en mindre skogsbilväg i väst-östlig riktning som leder till en privat fastighet. I den södra delen, mellan de två små sjöarna söder om Gáddejåvre, går en drivningsväg som använts vid avverkning av angränsande privatmark.

Palkijaur ger med sin strövvänliga vackra naturskog, sina små sjöar och sitt lättillgängliga läge goda förutsättningar för friluftsliv- och rekreation. Idag nyttjas reservatet av en fiskevårdsförening som har anläggningar vid sjön invid reservatets östra gräns.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljö- och energidepartementet) enligt Bilaga 3.

Datum
2019-05-27

Diarienummer
511-9993-
2018

NVR ID
2049498

Beslutets ikraftträdande

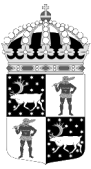
Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft, utom vad gäller föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, vilka gäller omedelbart.

De som deltagit i länsstyrelsens beslut

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Björn O. Nilsson efter föredragning av naturskyddshandläggare Anna Jonsson. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även naturskyddshandläggare Camilla Carlsson, chefen för naturskyddsenheten Per-Anders Jonsson samt länsassessor Linda Kero.

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

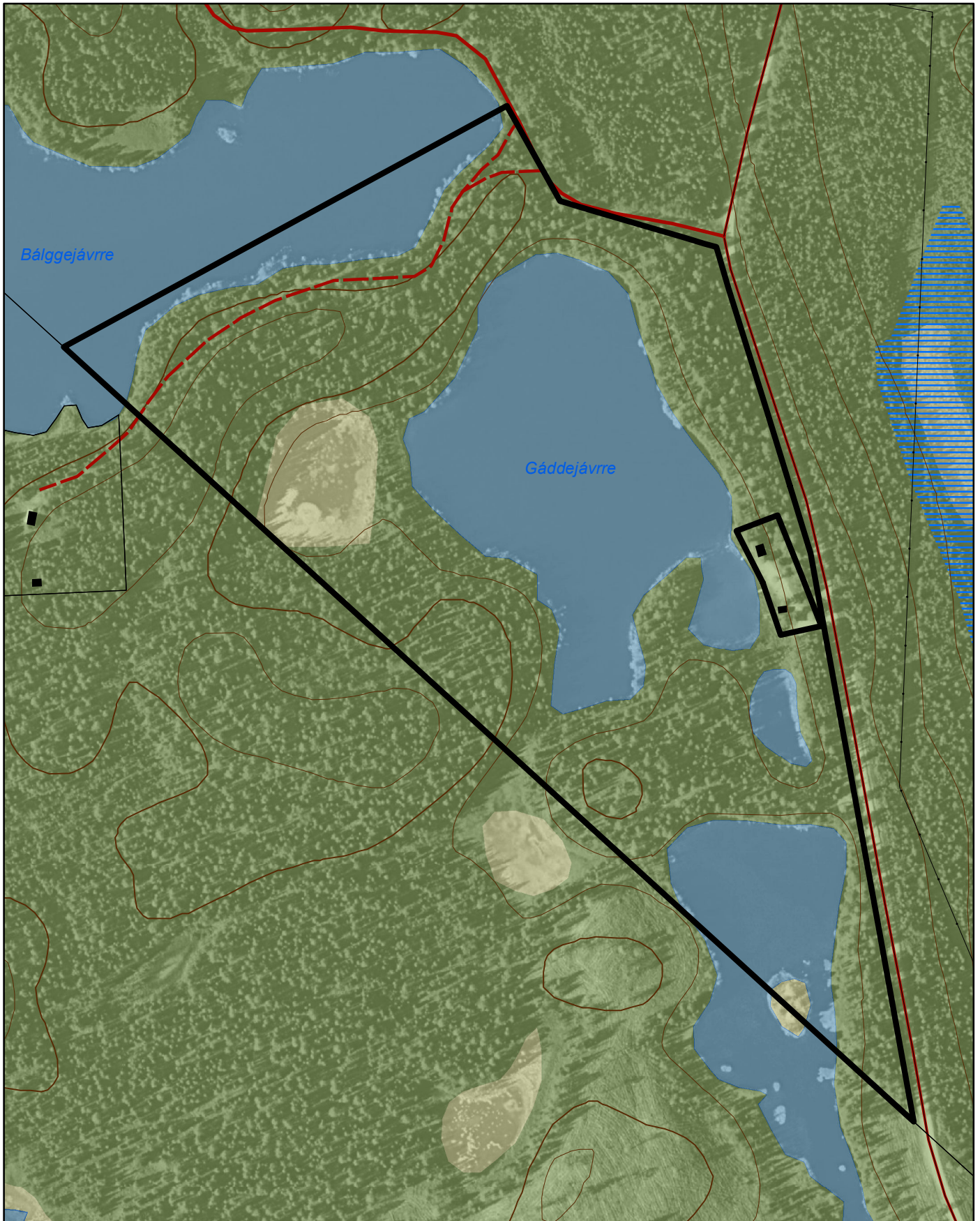

Naturresevatet Palkijaur

Area ca 16 ha

Skala 1:3 500

Länsstyrelsen
Norrbotten

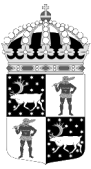

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

 Gräns för naturresevatet

0 150 300 Meter

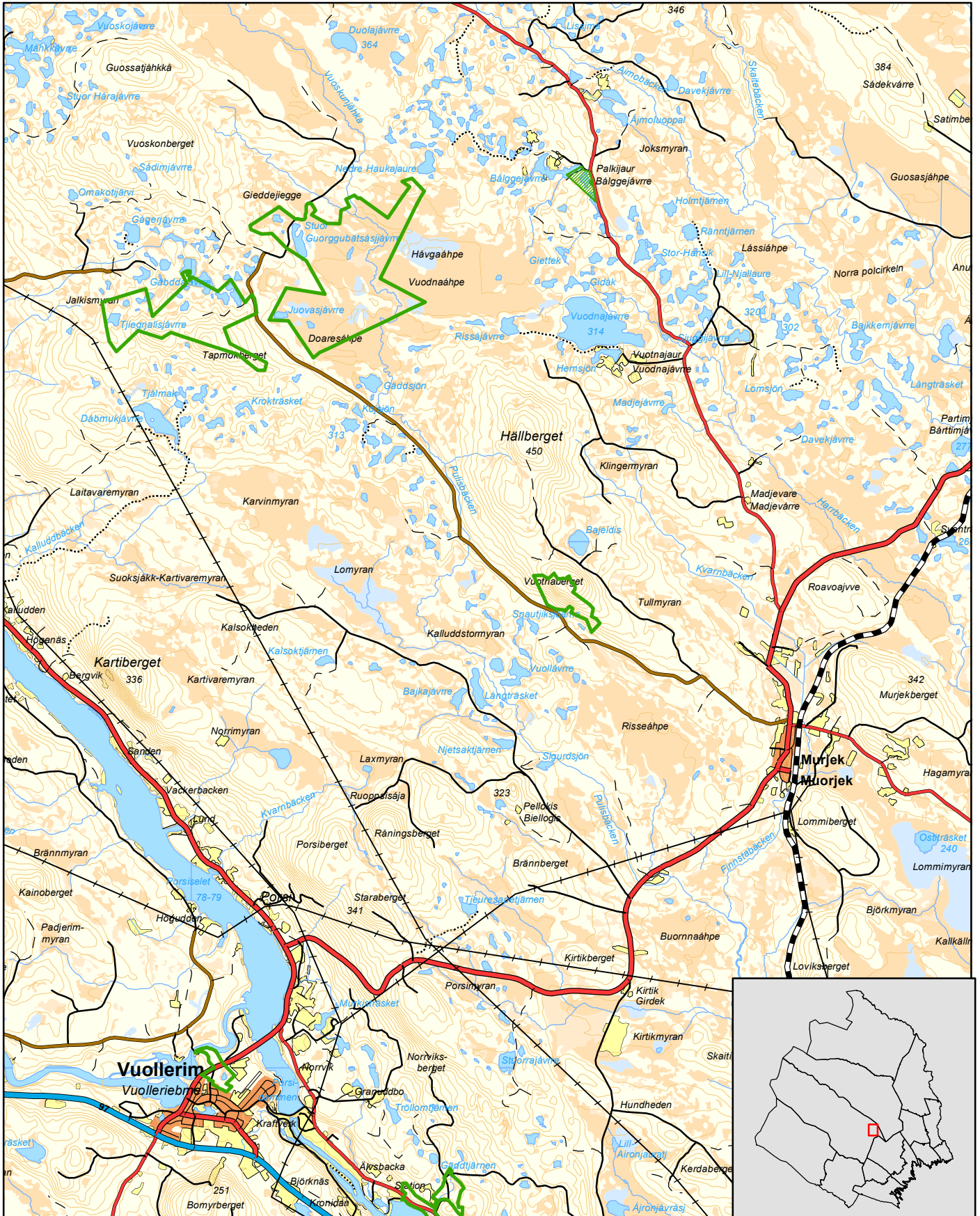

Naturreservatet Palkijaur

Jokkmokks kommun

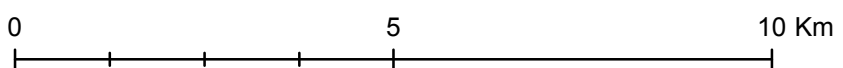
Skala 1:100 000

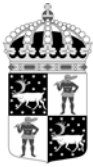
Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Gräns för naturreservatet
- Övriga naturreservat

Länsstyrelsen
Norrbotten

Bilaga 3

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljö- och energidepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljö- och energidepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 010-225 50 00.